

Кәсіптік стандарт: «Жаппа жұмыстары бойынша жұмысшылар»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолдану аясы: "Жаппа жұмыстары бойынша жұмысшылар" кәсіптік стандарты "Кәсіптік біліктілік туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабына сәйкес әзірленіп, білім беру бағдарламаларын қалыптастыруға, оның ішінде кәсіпорындарда персоналды оқытуға, білім беру ұйымдары қызметкерлері мен түлектерінің кәсіптік біліктілігін тануға және құрылыс саласындағы қызметті жүзеге асыратын ұйымдар мен кәсіпорындарда персоналды басқару саласындағы кең ауқымды міндеттердің шешімдеріне қойылатын талаптарды белгілейді.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бетон – тұтқыр заттан (мысалы, цемент), ірі және ұсақ толтырғыштардан, судан тұратын ұтымды таңдалған және тығыздалған қоспаны қалыптастыру және қатайту нәтижесінде алынған жасанды тас құрылыс материалы. Кейбір жағдайларда оның құрамында арнайы қоспалар болуы мүмкін, сонымен қатар құрамында су жоқ (мысалы, асфальтбетон)

2) Ғимарат – табиғи немесе жасанды кеңістік шекаралары бар және өндірістік процестерді орындауға, материалдық құндылықтарды орналастыруға және сақтауға немесе адамдарды, жүктерді уақытша орналастыруға (орын ауыстыруға), сондай-ақ жабдықтарды немесе коммуникацияларды орналастыруға (төсеуге, жүргізуге) арналған жасанды жасалған ауқымды, тегістікті немесе желілік объект (жер үсті, су беті және (немесе) жер асты, су асты). Ғимарат көркемдік-эстетикалық, әшекей-қолданбалы не мемориалдық мақсатта да болуы мүмкін

3) Жаппа жұмыстары – жаппа материалдарынан жасалған ғимараттар мен құрылыстардың шатырларын орнату бойынша жұмыстар

4) Құрылыс – қандай да бір заттың, машинаның, аспаптың, құрылыстың және т. б. бөліктерінің құрылымы, құрылымы, өзара орналасуы

5) Құрылыс қызметі – жаңа объектілер салу және (немесе) бар объектілерді (үйлерді, ғимараттар мен олардың кешендерін, коммуникацияларды) өзгерту (кеңейту, жаңғырту, техникамен қайта жарақтандыру, реконструкциялау, қалпына келтіру, күрделі жөндеу), олармен байланысты технологиялық және инженерлік жабдықтарды монтаждау (бөлшектеу), құрылыс материалдарын, бұйымдар мен конструкцияларын дайындау (өндіру), сондай-ақ аяқталмаған объектілер құрылысын консервациялау мен өз ресурстарын тауысқан объектілерді кейіннен кәдеге жарату жұмыстарын жүзеге асыру жолымен өндірістік және өндірістік емес негізгі қорларды құру жөніндегі қызмет

6) Мемлекеттік нормативтер (мемлекеттік нормативтік құжаттар) – адамның мекендеуі мен тіршілік етуіне қолайлы, қауіпсіз және басқа да қажетті жағдайларды қамтамасыз ететін нормативтік құқықтық актілер, қала құрылысы және техникалық регламенттері, нормативтік-техникалық құжаттар, өзге де міндетті талаптар, шарттар мен шектеулер жүйесі

7) Металл конструкциялары – адам қызметінің әртүрлі салаларында қолданылатын металдар мен әртүрлі қорытпалардан жасалған конструкциялардың жалпы атауы: ғимараттар, станоктар, масштабты құрылғылар, механизмдер, аппараттар және т. б.

8) Объектіні пайдалануға қабылдау актісі – объект құрылысының бекітілген жобаға және мемлекеттік (мемлекетаралық) нормативтерге сәйкес аяқталғанын және объектінің пайдалануға толық әзірлігін растайтын құжат

9) Сәулет, қала құрылысы және құрылыс саласындағы мемлекетаралық нормативтер (мемлекетаралық нормативтік құжаттар) – Қазақстан Республикасы мен басқа мемлекеттің (басқа мемлекеттердің) аумақтарында Қазақстан Республикасы бекіткен халықаралық шарттар негізінде қолданылатын, мемлекетаралық қала құрылысы нормативтерін, мемлекетаралық құрылыс нормалары мен ережелерін, құрылыстағы мемлекетаралық стандарттарды қамтитын нормативтік-техникалық құжаттардың, ережелердің және басқа да міндетті талаптардың, шарттар мен шектеулердің жүйесі

10) Тапсырыс беруші – қызметін Қазақстан Республикасының сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы заңнамасына сәйкес жүзеге асыратын жеке немесе заңды тұлға. Жобаның (бағдарламаның) тапсырыс беруші-инвесторы, тапсырыс беруші (меншік иесі), құрылыс салушы не олардың уәкілетті адамдары қызмет мақсаттарына қарай тапсырыс беруші бола алады

11) Техникалық қадағалау – орындалған жұмыстың сапасын, мерзімін, құнын, қабылдап алынуын және объектінің пайдалануға берілуін қоса алғанда, жобаны іске асырудың барлық сатысында құрылысты қадағалау

12) Үй – адамдардың тұруына немесе ішінде болуына, өндірістік процестерді орындауға, сондай-ақ материалдық құндылықтарды орналастыруға және сақтауға пайдаланылатын функционалдық мақсатына қарай, міндетті түрде жер бетіне салынып, тұйық көлемді құрайтын, тіреу және қоршау конструкцияларынан тұратын жасанды құрылғы. Үйдің жер асты бөлігі болуы мүмкін

13) Үйлердің (ғимараттардың) инженерлік жабдықтары – материалдық құндылықтардың сақталуын қамтамасыз ететін, сондай-ақ технологиялық жабдықтар мен өндіріс процестерін инженерлік жағынан қамтамасыз ететін, адамдардың тұруына (тұрмысына), еңбек етуіне (болуына) қалыпты не жайлы жағдайлар

жасайтын инженерлік жүйелер мен техникалық құрылғылар кешені

14) Шатыр – ауа-райына ұшырайтын ғимарат жабынының жоғарғы элементі

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) БА – басшылар, мамандар және өзге де қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы

2) БТБА – жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік біліктілік анықтамалығы

3) СБШ – салалық біліктілік шеңбері

4) ЭҚЖЖ – экономикалық қызмет түрлерінің жалпы жіктеуіші

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Название профессионального стандарта: Жаппа жұмыстары бойынша жұмысшылар

5. Кәсіптік стандарттың коды: F43910023

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

F Құрылыс

43 Мамандандырылған құрылыс жұмыстары

43.9 Өзге де мамандандырылған құрылыс жұмыстары

43.91 Төбе жабу жұмыстары

43.91.0 Төбе жабу жұмыстары

7. Краткое описание профессионального стандарта: Кәсіптік стандартта құрылыс саласына жататын негізгі кәсіптердің сипаттамасы, сондай-ақ құрылыс саласындағы және онымен байланысты салалардағы қызметті жүзеге асыратын қызметкерлердің жұмыс сипаттамасы мен еңбек функциялары келтірілген.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

1) Шатыршы - 2 уровень ОРК

2) Орама шатыр және дара материалдар жөніндегі шатыршы - 2 уровень ОРК

3) Болат жабындарды қаңылтырлаушы - 2 уровень ОРК

4) Шатыршы, жабынқыш - 2 уровень ОРК

5) Шатыршы, шифер - 2 уровень ОРК

6) Шатыр салушы - 2 уровень ОРК

7) Шатыршы, шифер - 3 уровень ОРК

8) Шатыр салушы - 3 уровень ОРК

9) Болат жабындарды қаңылтырлаушы - 3 уровень ОРК

10) Шатыршы, жабынқыш - 3 уровень ОРК

11) Шатыршы - 3 уровень ОРК

12) Орама шатыр және дара материалдар жөніндегі шатыршы - 3 уровень ОРК

13) Шатыршы, жабынқыш - 4 уровень ОРК

14) Шатыршы, шифер - 4 уровень ОРК

15) Орама шатыр және дара материалдар жөніндегі шатыршы - 4 уровень ОРК

16) Шатыр салушы - 4 уровень ОРК

17) Шатыршы - 4 уровень ОРК

18) Болат жабындарды қаңылтырлаушы - 4 уровень ОРК

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «Шатыршы»:

9. Кәсіптің карточкасы «Шатыршы»:			
Топтың коды:	7121-0		
Қызмет атауының коды:	7121-0-001		
Кәсіптің атауы:	Шатыршы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	3-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2019 жылғы 1 тамызда № 19169 болып тіркелді. Металл шатырды шатырлаушы, 2-6 разряд		
	3-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2019 жылғы 1 тамызда № 19169 болып тіркелді. Орама шатыр және жеке материалдардан шатырлаушы, 2-5 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -

Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Мамандануына сәйкес кемінде бір жыл жұмыс тәжірибесі	
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7121-0-002 Орама шатыр және дара материалдар жөніндегі шатыршы 7121-0-003 Болат жабындарды қаңылтырлаушы 7121-0-007 Шатыршы, жабынқыш 7121-0-008 Шатыршы, шифер	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Өртүрлі мақсаттағы ғимараттар мен құрылыстарды салу, жөндеу және реконструкциялау кезінде шатырларды орнату және гидрооқшаулау бойынша жұмыстарды орындау	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жаңа құрылыс, реконструкция объектілерінде және шатырларға қызмет көрсету кезінде дайындық және көмекші жұмыстарды орындау
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Жаңа құрылыс, реконструкция объектілерінде және шатырларға қызмет көрсету кезінде дайындық және көмекші жұмыстарды орындау	Дағды 1: Шатыр жұмыстарын жүргізу алдында дайындық операцияларын жүргізу	Машықтар:
		2-3 разряд 1. Сақтандыру құралдарын 1,3 м-ден астам биіктікте пайдалану; 2. Материалдарды сақтау орнынан монтаждау орнына жеткізу үшін көтергіш техниканы пайдалану; 3. Оқшаулағыш материалдарды өз мамандығына сәйкес пішу; 4. Мамандандыруға сәйкес желім мен мастиканы дайындау; 5. Мамандандыруға сәйкес оқшаулағыш материалдарды уақытша бекіту; 6. Мамандандыруға сәйкес негіздің бетін тазалау, құрғатыңыз, тегістеу, майсыздандыру; 7. Құрылыс ағаштарының, тіректердің және уақытша қорғаныс құрылымдарының қонструкциясын орнату.
		Білімдер:
		2-3 разряд 1. Мамандандыруға сәйкес құрылыс терминдері мен анықтамалары; 2. Шатырда жұмыс істеу кезіндегі қауіпсіздік қағидалары; шатыршының жұмыс орнына, биіктікте жұмыс жүргізу орнына еңбекті қорғау талаптары; 3. Мамандануына сәйкес ыстық мастикаларды дайындау және тасымалдау кезінде еңбекті қорғау жөніндегі қағидалар; 4. Мамандануына сәйкес газ оттығымен жұмыс істеу кезінде еңбекті қорғау жөніндегі қағидалар; 5. Мамандануына сәйкес шатыр металдарымен жұмыс істеу кезінде еңбекті қорғау жөніндегі қағидалар; 6. Шатырдың жеке қорғаныс құралдары мен арнайы киімдеріне қойылатын талаптар; 7. Шатыр жүйесін бөлшектеудің технологиялық әдістері; 8. Материалдарды тасымалдауға, сақтауға және сақтауға қойылатын талаптар; 9. Технологиялық процеске сәйкес материалдарды сақтау орнынан монтаждау орнына беру кезектілігі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-

	Дағды 2: Қысқы кезеңде және шатырларды маусымдық тексеру кезінде шатырды және су бұру жүйелерін тазалау		Машықтар:	
			2-3 разряд 1. Гидрооқшаулағыш материал өндірушінің ұсынымдарына сәйкес қысқы кезеңде қарды тазалауды жүргізу; 2. Қысқы кезеңде су бұру жүйелерін және ернеулі асылманы мұздан тазарту үшін арнайы құралды қолдану; 3. Қорғаныс және (немесе) сигналдық қоршауларды орнату; 4. Шатырды маусымдық тексеру кезінде су бұру жүйелерін жапырақтар мен қоқыстардан тазарту жұмыстарын жүргізу.	
			Білімдер:	
			2-3 разряд 1. Шатырларды пайдалануды реттейтін қолданыстағы техникалық нормативтік құжаттаманың негізгі талаптары; 2. Суды кетіру жүйесінің құрылғысы; 3. Әр түрлі гидрооқшаулағыш материалдардан жасалған шатыр жабындарын күтуге қойылатын негізгі талаптар; 4. Шатырларды қар мен мұздан тазарту үшін қолданылатын құралдарға қойылатын талаптар; 5. Шатырларды қар мен мұздан тазарту жұмыстарын жүргізу кезінде еңбекті қорғау талаптары; 6. Маусымдық тексерулер жүргізу кезінде еңбекті қорғау талаптары.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:		-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті			
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	2010 жылғы 17 қарашадағы № 1202 "ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар" техникалық регламенті (2023 жылғы 9 маусымдағы № 435, 2023 жылғы 19 желтоқсанда күшіне енеді)			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:		
	3	Шатыршы		
	4	Шатыршы		
	5	Супервайзер		
	6	Учаске бастығы		
	7	Жұмыс басшысы		
10. Кәсіптің карточкасы «Орама шатыр және дара материалдар жөніндегі шатыршы»:				
Топтың коды:	7121-0			
Қызмет атауының коды:	7121-0-002			
Кәсіптің атауы:	Орама шатыр және дара материалдар жөніндегі шатыршы			
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2			
подуровень квалификации по ОРК:				
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	3-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2019 жылғы 1 тамызда № 19169 болып тіркелді. Орама шатыр және жеке материалдардан шатырлаушы, 2-5 разряд			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық:	Біліктілік:	
		-	-	

Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Мамандануына сәйкес кемінде бір жыл жұмыс тәжірибесі	
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7121-0-001 Шатыршы	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Өртүрлі мақсаттағы ғимараттар мен құрылыстарды салу, жөндеу және реконструкциялау кезінде дана материалдардан жасалған орамдық шатырлар мен шатырларды орнату және жөндеу бойынша жұмыстарды орындау	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Дана материалдардан жасалған орамдық шатырлар мен шатырларды орнату және жөндеу бойынша жұмыстарды орындау
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Дана материалдардан жасалған орамдық шатырлар мен шатырларды орнату және жөндеу бойынша жұмыстарды орындау	Дағды 1: Дана материалдардан жасалған орамдық шатырлар мен шатырларды орнату және жөндеу кезінде қарапайым жұмыстарды орындау	Машықтар:
		2-3 разряд 1. Мақсаты бойынша тапсырмаларды уақтылы және сапалы орындау; 2. Мастика мен праймерлерді дайындау; 3. Сыңар итарқалы және екі жағы да құламалы шатырларды илектелген және мастикалық материалдармен жабуды орындау; 4. Сыңар итарқалы және екі жағы да құламалы шатырларды асбест-цемент парақтарымен немесе плиткалармен (шифермен), жабынқышпен жабу; 5. Шатырларды балқытылатын шатыр материалымен жабу. 6. Орындаушылық және еңбек тәртібін сақтау; 7. Еңбек қауіпсіздігі шараларын сақтау, тәртіпті сақтау, өзіне тапсырылған жұмыс учаскесінде (жұмыс орнында) өрт қауіпсіздігі қағидаларын орындау.
		Білімдер:
		2-3 разряд 1. Роликті, мастикалық және дана шатыр материалдарының негізгі қасиеттері; 2. Суық және ыстық мастиканы дайындау әдістері; 3. Толтырғыштарды кептіру, елеу және жылыту тәсілдері; 4. Қарапайым пішінді шатырларды белгілеу әдістері; 5. Қарапайым пішінді шатырларды орама және дана материалдармен жабу әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Дана материалдардан жасалған орамдық шатырлар мен шатырларды орнату және жөндеу кезінде қосымша жұмыстарды орындау	
2-3 разряд 1. Шегелермен тігілген кілемнің қосымша қабатын төсеуді немесе қарапайым шатырларда шатырларды ағаш негізге орнатуды орындау; 2. Дайын кілемнің бетін құм немесе ұсақ қиыршық тас себілген ыстық мастикамен жабу; 3. Ғимараттардың жартылай ағаш қабырғаларын асбест-цемент плиткаларымен қаптауды жүзеге асыру; 4. Дана материалдардан жасалған шатырдың орамдық жабынын ауыстыруды орындау; 5. Шатыр болатымен ілмектерді, түйіспелер мен стендтерді қаптауды орындау; 6. Түтін және желдету құбырларына дайын арықтарды, қақпақтар мен қолшатырларды орнату.		

		Білімдер:	
		2-3 разряд 1. Балқытылатын шатыр материалын жылытуға арналған агрегаттар мен құрылғылармен жұмыс істеу құрылғысы мен ережелері; 2. Материалдар мен шатыр жабындарының сапасына қойылатын талаптар.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Командада жұмыс істей білу Тәртіптілік Төзімділік пен еңбексүйгіштік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	2010 жылғы 17 қарашадағы № 1202 "ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар" техникалық регламенті (2023 жылғы 9 маусымдағы № 435, 2023 жылғы 19 желтоқсанда күшіне енеді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Орама шатыр және дара материалдар жөніндегі шатыршы	
	4	Орама шатыр және дара материалдар жөніндегі шатыршы	
	5	Супервайзер	
	6	Учаске бастығы	
	7	Жұмыс басшысы	
11. Кәсіптің карточкасы «Болат жабындарды қаңылтырлаушы»:			
Топтың коды:	7121-0		
Қызмет атауының коды:	7121-0-003		
Кәсіптің атауы:	Болат жабындарды қаңылтырлаушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	3-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2019 жылғы 1 тамызда № 19169 болып тіркелді. Металл шатырды шатырлаушы, 2-6 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Мамандануына сәйкес кемінде бір жыл жұмыс тәжірибесі		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7121-0-001 Шатыршы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Өртүрлі мақсаттағы ғимараттар мен құрылыстарды салу, жөндеу және реконструкциялау кезінде болат шатырларды орнату және жөндеу бойынша жұмыстарды орындау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жаңа құрылыс, реконструкция объектілерінде және шатырларды орнату кезінде дайындық жұмыстарын орындау 2. Жаңа құрылыс, реконструкция объектілерінде және шатырларды орнату кезінде қосалқы жұмыстарды орындау	

	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Жаңа құрылыс, реконструкция объектілерінде және шатырларды орнату кезінде дайындық жұмыстарын орындау	Дағды 1: Шатыр жұмыстарын жүргізу алдында дайындық операцияларын жүргізу	Машықтар:
		2-3 разряд 1. Мақсаты бойынша тапсырмаларды уақтылы және сапалы орындау; 2. Шатырлар мен шатырларды жөндеу және жабу; 3. Карниз ілмектері мен қабырға науалары үшін суреттер дайындауды орындау; 4. Орындаушылық және еңбек тәртібін сақтау; 5. Еңбек қауіпсіздігі шараларын сақтау, тәртіпті сақтау, өзіне тапсырылған жұмыс учаскесінде (жұмыс орнында) өрт қауіпсіздігі қағидаларын орындау.
		Білімдер:
		2-3 разряд 1. Шатырдың қаңылтыр болатының түрлері; 2. Дайындық жұмыстарын орындау кезеңдері; 3. Шатыр сорттарының негізгі түрлері; 4. Болат конструкцияларының оқшаулау түрлері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Жаңа құрылыс объектілеріне мамандануға сәйкес, қайта құру кезінде және шатырларды орнату кезінде құрылымдық элементтердің құрылысы	Машықтар:
		2-3 разряд 1. Түтін және желдету құбырларына суағарлар, қақпақтар мен қолшатырлар жасау және орнату; 2. Роликті және дана материалдардан жасалған шатырларда қаңылтыр шатыр болатымен түйіспелерді әрлеумен айналысу; 3. Орындаушылық және еңбек тәртібін сақтау; 4. Еңбек қауіпсіздігі шараларын сақтау, тәртіпті сақтау, өзіне тапсырылған жұмыс учаскесінде (жұмыс орнында) өрт қауіпсіздігі қағидаларын орындау.
		Білімдер:
		2-3 разряд 1. Шатырларды қаңылтыр болатпен жабу әдістері; 2. Қатарлы жабынның суреттерін қолмен дайындау әдістері; 3. Шатыр болатының кептіру майымен тазалау және жабу әдістері; 4. Қаңылтыр болаттан жасалған шатыр жабындарын бөлшектеу әдістері; 5. Шатыр жабын болаттан жасалған материалдар мен жабындардың сапасына қойылатын талаптар
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Жаңа құрылыс, реконструкция объектілерінде және шатырларды орнату кезінде қосалқы жұмыстарды орындау	Дағды 1: Шатыр жұмыстарын жүргізу алдында көмекші операцияларды жүргізу	Машықтар:
		2-3 разряд 1. Су төгетін құбырлардың тікелей буындарын жасау; 2. Орындаушылық және еңбек тәртібін сақтау; 3. Еңбек қауіпсіздігі шараларын сақтау, тәртіпті сақтау, өзіне тапсырылған жұмыс учаскесінде (жұмыс орнында) өрт қауіпсіздігі қағидаларын орындау.
		Білімдер:
		2-3 разряд 1. Шатырлы және габельді шатырларды жөндеу және жабу, суреттерді дайындау және жабын бөлшектерін орнату әдістері; 2. Шатыр жабыны болаттан жасалған материалдар мен жабындардың сапасына қойылатын талаптар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-

	Дағды 2: Карниз ілмектері мен қабырға науалары үшін дайындамалар жасау	Машықтар:	
		2-3 разряд 1. Шатыр жабындарының жеке элементтерін ауыстыру. 2. Су төгетін құбырларға арналған элементтер жасау; 3. Орындаушылық және еңбек тәртібін сақтау; 4. Еңбек қауіпсіздігі шараларын сақтау, тәртіпті сақтау, өзіне тапсырылған жұмыс учаскесінде (жұмыс орнында) өрт қауіпсіздігі қағидаларын орындау.	
		Білімдер:	
	2-3 разряд 1. Шатырды белгілеу және орнату әдістері; 2. Еңбекті қорғау, санитария қағидалары және өрттің алдын алу жөніндегі іс-шаралар		
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	2010 жылғы 17 қарашадағы № 1202 "ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар" техникалық регламенті (2023 жылғы 9 маусымдағы № 435, 2023 жылғы 19 желтоқсанда күшіне енеді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Болат жабындарды қаңылтырлаушы	
	4	Болат жабындарды қаңылтырлаушы	
	5	Супервайзер	
	6	Учаске бастығы	
	7	Жұмыс басшысы	
12. Кәсіптің карточкасы «Шатыршы, жабынқыш»:			
Топтың коды:	7121-0		
Қызмет атауының коды:	7121-0-007		
Кәсіптің атауы:	Шатыршы, жабынқыш		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	3-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2019 жылғы 1 тамызда № 19169 болып тіркелді. Орама шатыр және жеке материалдардан шатырлаушы, 2-5 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Мамандануына сәйкес кемінде бір жыл жұмыс тәжірибесі		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7121-0-001 Шатыршы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Өртүрлі мақсаттағы ғимараттар мен құрылыстарды салу, жөндеу және реконструкциялау кезінде шатырларды орнату және жөндеу бойынша жұмыстарды орындау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жаңа құрылыс объектілерінде және ғимараттарды реконструкциялау кезінде мамандандыруға сәйкес шатыр жұмыстарын орындау	

	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Жаңа құрылыс объектілерінде және ғимараттарды реконструкциялау кезінде мамандандыруға сәйкес шатыр жұмыстарын орындау	Дағды 1: Шатыр жұмыстарын жүргізу алдында дайындық операцияларын жүргізу	Машықтар:
		2-3 разряд 1. Жабынқыштардың қажетті мөлшерін есептеу; 2. Гидроизоляцияға арналған материалдардың шығынын есептеу; 3. Қажетті рафтер құрылымын есептеу; 4. Бекіткіштерді дайындауды орындау.
		Білімдер:
		2-3 разряд 1. Құрылыс сызбасының негіздері; 2. Құрылыс өндірісінің технологиясы және ұйымдастырылуы; 3. Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау жөніндегі талаптар; 4. Қауіпсіздік жабдықтары мен жабдықтарын пайдалану ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Шатырдың құрылымдық элементтерінің құрылысы	Машықтар:
		2-3 разряд 1. Ілмектер бойымен құрылыс ағаштарын немесе шатыр қоршауларын орнатуды орындау; 2. Өлшеу жұмыстарын орындау; 3. Рафтер жазықтығын туралауды орындау; 4. Шатыр терезелері үшін қуат құрылымдарының құрылғысын орындау.
		Білімдер:
		2-3 разряд 1. Жұмысқа арналған шатыр құралдарының түрлері; 2. Жабынқыштарды төсеу және бекіту түрлері; 3. Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау жөніндегі талаптар; 4. Қауіпсіздік жабдықтары мен жабдықтарын пайдалану ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	2010 жылғы 17 қарашадағы № 1202 "ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар" техникалық регламенті (2023 жылғы 9 маусымдағы № 435, 2023 жылғы 19 желтоқсанда күшіне енеді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	3	Шатыршы, жабынқыш
	4	Шатыршы, жабынқыш
	5	Супервайзер
	6	Учаске бастығы
	7	Жұмыс басшысы
13. Кәсіптің карточкасы «Шатыршы, шифер»:		
Топтың коды:	7121-0	
Қызмет атауының коды:	7121-0-008	
Кәсіптің атауы:	Шатыршы, шифер	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2	

подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	3-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2019 жылғы 1 тамызда № 19169 болып тіркелді. Орама шатыр және жеке материалдардан шатырлаушы, 2-5 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Мамандануына сәйкес кемінде бір жыл жұмыс тәжірибесі		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7121-0-001 Шатыршы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Өртүрлі мақсаттағы ғимараттар мен құрылыстарды салу, жөндеу және реконструкциялау кезінде шатырларды орнату және жөндеу бойынша жұмыстарды орындау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жаңа құрылыс объектілерінде және ғимараттарды реконструкциялау кезінде мамандандыруға сәйкес шатыр жұмыстарын орындау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Жаңа құрылыс объектілерінде және ғимараттарды реконструкциялау кезінде мамандандыруға сәйкес шатыр жұмыстарын орындау	Дағды 1: Дайындық жұмыстарын орындау	Машықтар:	
		2-3 разряд 1. Шатырды орнату жұмыстарын орындау үшін жұмыс аймағын және қажетті құралдарды дайындау; 2. Материалдарды өлшеу және аралау; 3. Шатырдың бетін тегістеу, тегіс емес жерлерді тегістеу.	
		Білімдер:	
		2-3 разряд 1. Шатырларды пайдалануды реттейтін қолданыстағы техникалық нормативтік құжаттаманың негізгі талаптары; 2. Шатырларды қар мен мұздан тазарту үшін қолданылатын құралдарға қойылатын талаптар; 3. Шатырларды қар мен мұздан тазарту жұмыстарын жүргізу кезінде еңбекті қорғау талаптары.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
	Дағды 2: Шатырды алдын ала тексеруді орындау	Машықтар:	
		2-3 разряд 1. Жаңа шифер немесе гидрооқшаулағыш үшін бетті дайындау; 2. Бетті дайындау бойынша жұмыстардың орындалуын бақылау.	
Білімдер:			
	2-3 разряд 1. Суды кетіру жүйесінің құрылғысы; 2. Әр түрлі гидрооқшаулағыш материалдардан жасалған шатыр жабындарын күтуге қойылатын негізгі талаптар; 3. Маусымдық тексерулер жүргізу кезінде еңбекті қорғау талаптары.		
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-		

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Төзімділік пен еңбексүйгіштік жоғары жүктемелерге төтеп беру қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	2010 жылғы 17 қарашадағы № 1202 "ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар" техникалық регламенті (2023 жылғы 9 маусымдағы № 435, 2023 жылғы 19 желтоқсанда күшіне енеді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Шатыршы, шифер	
	4	Шатыршы, шифер	
	5	Супервайзер	
	6	Учаске бастығы	
	7	Жұмыс басшысы	
14. Кәсіптің карточкасы «Шатыр салушы»:			
Топтың коды:	7121-0		
Қызмет атауының коды:	7121-0-010		
Кәсіптің атауы:	Шатыр салушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	3-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2019 жылғы 1 тамызда № 19169 болып тіркелді. Металл шатырды шатырлаушы, 2-6 разряд		
	3-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2019 жылғы 1 тамызда № 19169 болып тіркелді. Орама шатыр және жеке материалдардан шатырлаушы, 2-5 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Мамандануына сәйкес кемінде бір жыл жұмыс тәжірибесі		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7121-0-001 Шатыршы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Өртүрлі мақсаттағы ғимараттар мен құрылыстарды салу, жөндеу және реконструкциялау кезінде шатырларды орнату және гидрооқшаулау бойынша жұмыстарды орындау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жаңа құрылыс объектілерінде және ғимараттарды реконструкциялау кезінде мамандандыруға сәйкес дайындық жұмыстарын орындау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Жаңа құрылыс объектілерінде және ғимараттарды реконструкциялау кезінде мамандандыруға сәйкес дайындық жұмыстарын орындау	Дағды 1: Шатыр жұмыстарын жүргізу алдында дайындық операцияларын жүргізу	Машықтар:	
		2-3 разряд 1. Берілген критерийлер мен техникалық құжаттамаға сәйкес шатырларды тазалауды жүргізу; 2. Жұмыстарды жүргізу үшін қажетті қоршауларды орнату; 3. Жұмысты орындау үшін қажетті құралдарды дайындау.	

		Білімдер:	
		2-3 разряд 1. Салалық ережелер мен стандарттар; 2. Еңбекті қорғау және өрт қауіпсіздігі нормативтері; 3. Құрылыс терминологиясы және белгілері; 4. Тиісті құралдар мен жабдықтарды пайдалану ережелері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Дербестік және жауапкершілік Командада жұмыс істей білу Тәртіптілік Зейінді шоғырландыру және бақылау Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	2010 жылғы 17 қарашадағы № 1202 "ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар" техникалық регламенті (2023 жылғы 9 маусымдағы № 435, 2023 жылғы 19 желтоқсанда күшіне енеді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Шатыр салушы	
	4	Шатыр салушы	
	5	Супервайзер	
	6	Учаске бастығы	
	7	Жұмыс басшысы	
15. Кәсіптің карточкасы «Шатыршы, шифер»:			
Топтың коды:	7121-0		
Қызмет атауының коды:	7121-0-008		
Кәсіптің атауы:	Шатыршы, шифер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	3-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2019 жылғы 1 тамызда № 19169 болып тіркелді. Орама шатыр және жеке материалдардан шатырлаушы, 2-5 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Мамандануына сәйкес кемінде бір жыл жұмыс істеу		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7121-0-001 Шатыршы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Өртүрлі мақсаттағы ғимараттар мен құрылыстарды салу, жөндеу және реконструкциялау кезінде шатырларды орнату және жөндеу бойынша жұмыстарды орындау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жаңа құрылыс объектілерінде және ғимараттарды реконструкциялау кезінде мамандандыруға сәйкес шатыр жұмыстарын орындау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1:			

Жаңа құрылыс объектілерінде және ғимараттарды реконструкциялау кезінде мамандандыруға сәйкес шатыр жұмыстарын орындау	Дағды 1: Шатыр жүйесінің қабаттарын орнату	Машықтар: 4 разряд 1. Шатыр элементтері мен дренаж жүйесін ұйымдастыру; 2. Әр түрлі материалдардан шатыр жабынын ішінара және толық ауыстыруды орындау; 3. Металл шатыр материалдарын қолмен және механикаландырылған тәсілмен өңдеу; 4. Шатырдың "табалдырығының" барлық қабаттарын сауатты орнату: гидроизоляция, бу тосқауылы, жылу оқшаулау; 5. Шатыр роликті материалдарды төсеу.	
		Білімдер: 4 разряд 1. Құрылыс сызбалары туралы жалпы мәліметтер: өлшемді белгілеу ерекшеліктері, масштабтау, құрылыс сызбаларын оқу реті; 2. Құрылғы (мамандандыруға сәйкес): тегіс және көлбеу шатырлар; 3. Құрылыс физикасы, сызу, техникалық өлшеулер негіздері; 4. Мамандандыруға сәйкес шатырларды салу үшін қолданылатын гидрооқшаулағыш материалдар мен материалдардың негізгі түрлері, қасиеттері мен мақсаты; 5. Мамандануына сәйкес газ оттығымен, шатыр металдарымен, иілу жабдығымен жұмыс істеу кезінде еңбекті қорғау жөніндегі ереже.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
	Дағды 2: Шатыр жүйесінің қабаттарын орнату кезінде қосымша жұмыстарды орындау	Машықтар: 4 разряд 1. Дана материалдармен және металл бөлшектермен жұмыс істеу; 2. Шатыр жабынын орнату және жөндеу кезінде ілеспе қызмет түрлерін жүзеге асыру; 3. Шаблондар жасаңыз, бұйымдарды, бөлшектерді және жабынның пішінді бөліктерін шаблондар бойынша жинау.	
		Білімдер: 4 разряд 1. Мамандандыруға сәйкес бу және жылу оқшаулағыш материалдарды, бөлу қабаттарын төсеу және бекіту технологиясы; 2. Мамандануға сәйкес бүктелген қосылыстардың түрлері.	
		Дағдыны тану мүмкіндігі:	
	-		
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Төзімділік пен еңбексүйгіштік жоғары жүктемелерге төтеп беру қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	2010 жылғы 17 қарашадағы № 1202 "ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар" техникалық регламенті (2023 жылғы 9 маусымдағы № 435, 2023 жылғы 19 желтоқсанда күшіне енеді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Шатыршы, шифер	
	5	Супервайзер	
	6	Учаске бастығы	
	7	Жұмыс басшысы	
16. Кәсіптің карточкасы «Шатыр салушы»:			

Топтың коды:	7121-0		
Қызмет атауының коды:	7121-0-010		
Кәсіптің атауы:	Шатыр салушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	3-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2019 жылғы 1 тамызда № 19169 болып тіркелді. Металл шатырды шатырлаушы, 2-6 разряд		
	3-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2019 жылғы 1 тамызда № 19169 болып тіркелді. Орама шатыр және жеке материалдардан шатырлаушы, 2-5 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Мамандануына сәйкес кемінде бір жыл жұмыс істеу		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7121-0-001 Шатыршы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Өртүрлі мақсаттағы ғимараттар мен құрылыстарды салу, жөндеу және реконструкциялау кезінде шатырларды орнату және гидрооқшаулау бойынша жұмыстарды орындау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жаңа құрылыс объектілерінде және ғимараттарды реконструкциялау кезінде мамандандыруға сәйкес шатыр жұмыстарын орындау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Жаңа құрылыс объектілерінде және ғимараттарды реконструкциялау кезінде мамандандыруға сәйкес шатыр жұмыстарын орындау	Дағды 1: Шатыр жұмыстарын жүргізу	Машықтар:	
		4-5 разряд 1. Берілген критерийлер мен техникалық құжаттамаға сәйкес шатыр жұмыстарын жүргізу; 2. Құрылыс-жөндеу жұмыстарын орындау кезінде бригаданың басқа қызметкерлерімен өзара іс-қимыл жасау; 3. Жұмыста байқалған проблемалық сәттер туралы бригадирге хабарлау.	
		Білімдер:	
	4-5 разряд 1. Шатырды төсеу және бөлшектеу әдістері; 2. Биіктікте жұмыс істеу кезінде сақтандыруды пайдалану ережелері; 3. Тиісті құралдар мен жабдықтарды пайдалану ережелері.		
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	

	Дағды 2: Шатыр жүйесінің қабаттарын орнату	Машықтар:	
		4-5 разряд 1. Шатырды төсеу үшін негіз дайындау; 2. Жұмыста талап етілетін конструкциялардың элементтерін беруді және орнатуды жүзеге асыру; 3. Материалдарды кейінгі төсеуге дайындауды орындау; 4. Стяжкаларға күтім жасау және оларды әрі қарай орнатуға дайындау; 5. Қажетті желімдерді, ерітінділерді, мастикаларды дайындау және қолдану; 6. Құрылымдардың ағаш элементтеріне қажетті композицияларды жағу; 7. Шатыр материалдарын орнату басталғанға дейін уақытша төсеу; 8. Алынған тапсырмаларға сәйкес шатырларды төсеу; 9. Киімдер мен құралдарды сапалы пайдалану және сақтау; 10. Еңбекті қорғау және өрт қауіпсіздігі ережелерін сақтау.	
		Білімдер:	
		4-5 разряд 1. Пайдаланылатын материалдарды пішу және белгілеу ережесі; 2. Беттерді шатыр жұмыстарына дайындау ережелері; 3. Шатырды төсеу кезінде қолданылатын материалдардың түрлері; 4. Шатырдағы ақауларды анықтау әдістері; 5. Ғимараттардың түрлеріне, шатыр материалына және жыл мезгіліне байланысты шатыр жұмыстарын орындау ерекшеліктері; 6. Қажетті мастика мен желімдерді жасау және пайдалану әдістері; 7. Әр түрлі типтегі шатырларды белгілеу және жабу ерекшеліктері; 8. Жұмыста талап етілетін материалдарды төсеу және жылжыту нормалары.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Дербестік және жауапкершілік Командада жұмыс істей білу Тәртіптілік Зейінді шоғырландыру және бақылау Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	2010 жылғы 17 қарашадағы № 1202 "ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар" техникалық регламенті (2023 жылғы 9 маусымдағы № 435, 2023 жылғы 19 желтоқсанда күшіне енеді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Шатыр салушы	
	5	Супервайзер	
	6	Учаске бастығы	
	7	Жұмыс басшысы	
17. Кәсіптің карточкасы «Болат жабындарды қаңылтырлаушы»:			
Топтың коды:	7121-0		
Қызмет атауының коды:	7121-0-003		
Кәсіптің атауы:	Болат жабындарды қаңылтырлаушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
подуровень квалификации по ОРК:			

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	3-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2019 жылғы 1 тамызда № 19169 болып тіркелді. Металл шатырды шатырлаушы, 2-6 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Мамандануына сәйкес кемінде бір жыл жұмыс тәжірибесі		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7121-0-001 Шатыршы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Өртүрлі мақсаттағы ғимараттар мен құрылыстарды салу, жөндеу және реконструкциялау кезінде Болат шатырларды орнату және жөндеу бойынша жұмыстарды орындау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жаңа құрылыс, реконструкция объектілерінде және шатырларды орнату кезінде қосалқы жұмыстарды орындау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Жаңа құрылыс, реконструкция объектілерінде және шатырларды орнату кезінде қосалқы жұмыстарды орындау	Дағды 1: Шатыр жұмыстарын жүргізу алдында көмекші операцияларды жүргізу	Машықтар:	
		4-5 разряд 1. Сыңар итарқалы және екі жағы да құламалы шатырларды жөндеу және жабу. 2. Ернеу ілмектері мен қабырға науалары үшін суреттер жинау. 3. Су төгетін құбырлардың тікелей буындарын жасау. 4. Түтін және желдету құбырларына арықтарды, қақпақтар мен қолшатырларды дайындау және орнату. 5. Шатыр жабындарының жеке элементтерін ауыстыру.	
		Білімдер:	
		4-5 разряд 1. Шатыр болатының негізгі қасиеттері; 2. Сыңар итарқалы және екі жағы да құламалы шатырларды жөндеу және жабу, суреттерді дайындау және жабын бөлшектерін орнату әдістері; 2. Шатыр жабыны болаттан жасалған материалдар мен жабындардың сапасына қойылатын талаптар.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
	Дағды 2: Карниз ілмектері мен қабырға науалары үшін дайындамалар жасау	Машықтар:	
		4-5 разряд 1. Шатыр жабындарының жеке элементтерін ауыстыру. 2. Су төгетін құбырларға арналған элементтер жасау; 3. Орындаушылық және еңбек тәртібін сақтау; 4. Еңбек қауіпсіздігі шараларын сақтау, тәртіпті сақтау, өзіне тапсырылған жұмыс учаскесінде (жұмыс орнында) өрт қауіпсіздігі қағидаларын орындау.	
		Білімдер:	
		1. Шатырды белгілеу және орнату әдістері; 2. Еңбекті қорғау, санитария қағидалары және өрттің алдын алу жөніндегі іс-шаралар	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	2010 жылғы 17 қарашадағы № 1202 "ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар" техникалық регламенті (2023 жылғы 9 маусымдағы № 435, 2023 жылғы 19 желтоқсанда күшіне енеді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Болат жабындарды қаңылтырлаушы	
	5	Супервайзер	
	6	Учаске бастығы	
	7	Жұмыс басшысы	
18. Кәсіптің карточкасы «Шатыршы, жабынқыш»:			
Топтың коды:	7121-0		
Қызмет атауының коды:	7121-0-007		
Кәсіптің атауы:	Шатыршы, жабынқыш		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	3-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2019 жылғы 1 тамызда № 19169 болып тіркелді. Орама шатыр және жеке материалдардан шатырлаушы, 2-5 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Мамандануына сәйкес кемінде бір жыл жұмыс тәжірибесі		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7121-0-001 Шатыршы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Өртүрлі мақсаттағы ғимараттар мен құрылыстарды салу, жөндеу және реконструкциялау кезінде шатырларды орнату және жөндеу бойынша жұмыстарды орындау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Күрделілігі орташа шатыр жұмыстарын орындау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Күрделілігі орташа шатыр жұмыстарын орындау	Дағды 1: Шатыр жұмыстарын жүргізу бойынша жұмыстар жүргізу	Машықтар:	
		4 разряд 1. Су төгетін жүйені орнату үшін ернеудің үстіне ағаш төсем құрылғысын жасау; 2. Шатыр астындағы гидрооқшаулағышты орнату және монтаждау; 3. Қадам және қорапты есептеуді орындау. 4. Әр түрлі беткейлерде шатыр жабынқышын төсеу; 5. Жабынқыштарды бекіту.	

		Білімдер:
		4 разряд 1. Жабынқышты шатырды орнату тәртібі; 2. Дренаж жүйесінің негізгі талаптары; 3. Гидрооқшаулағыш пленкаларды қолдану схемалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Шатырдың құрылымдық элементтерінің құрылысы	Машықтар: 4 разряд 1. Қауіпсіздік және қар ұстау элементтерін монтаждауды жүргізу; 2. Көп қарлы аймақтарда шатыр жабынқышын орнатуды жүзеге асыру; 3. Әмбебап люкті орнатуды орындау; 4. Сәндік элементтерді орнатуды орындау. Білімдер: 4 разряд 1. Тірек / қар ұстайтын тақтайшаларды орнату схемасы; 2. Жұмысқа арналған шатыр құралдарының түрлері; 3. Шатыр плиткаларын төсеу кезіндегі қауіпсіздік талаптары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	2010 жылғы 17 қарашадағы № 1202 "ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар" техникалық регламенті (2023 жылғы 9 маусымдағы № 435, 2023 жылғы 19 желтоқсанда күшіне енеді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	4	Шатыршы, жабынқыш
	5	Супервайзер
	6	Учаске бастығы
	7	Жұмыс басшысы
19. Кәсіптің карточкасы «Шатыршы»:		
Топтың коды:	7121-0	
Қызмет атауының коды:	7121-0-001	
Кәсіптің атауы:	Шатыршы	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3	
подуровень квалификации по ОРК:		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	3-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2019 жылғы 1 тамызда № 19169 болып тіркелді. Металл шатырды шатырлаушы, 2-6 разряд	
	3-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2019 жылғы 1 тамызда № 19169 болып тіркелді. Орама шатыр және жеке материалдардан шатырлаушы, 2-5 разряд	

Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Мамандануына сәйкес кемінде бір жыл жұмыс тәжірибесі		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7121-0-002 Орама шатыр және дара материалдар жөніндегі шатыршы 7121-0-003 Болат жабындарды қаңылтырлаушы 7121-0-007 Шатыршы, жабынқыш 7121-0-008 Шатыршы, шифер		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Өртүрлі мақсаттағы ғимараттар мен құрылыстарды салу, жөндеу және реконструкциялау кезінде шатырларды орнату және гидрооқшаулау бойынша жұмыстарды орындау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жаңа құрылыс объектілерінде және ғимараттарды реконструкциялау кезінде мамандандыруға сәйкес шатыр жұмыстарын орындау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Жаңа құрылыс объектілерінде және ғимараттарды реконструкциялау кезінде мамандандыруға сәйкес шатыр жұмыстарын орындау			

Дағды 1:
Шатыр жүйесінің
қабаттарын орнату

Машықтар:

4-5 разряд

1. Көлбеу қабатты қалыптастыру кезінде мамандануға сәйкес сына тәрізді жылу оқшаулауын белгілеу және төсеу;
2. Мамандандыруға сәйкес шатыр жүйесінің қабаттарын механикалық бекітуді орындау;
3. Мамандануға сәйкес шатыр жүйесінің қабаттарын негізгі көлденең және тік бетке, арнайы таспаларды қолдана отырып, бу тосқауыл материалдарының буындарына желімдеуді орындау;
4. Мамандандыруға сәйкес төбелердің құрылымына жылу оқшаулауын орнату;
5. Мамандануға сәйкес көлденең бетке жылу оқшаулауын және тегіс шатырдың тік түйісуін, қиыршық тасты дренаж қабатын төсеу; мамандануға сәйкес профильді мембранадан дренаж қабатын кесу, төсеу және бекіту;
6. Мамандануына сәйкес полимерлі-битумды ролл материалдарынан жасалған негізгі гидрооқшаулағыш жабынды газ оттығы немесе ыстық ауа көмегімен балқытуды, мамандануына сәйкес полимерлі ролл материалдарынан жасалған негізгі гидрооқшаулағыш жабынның тігістерін дәнекерлеуді, мамандануына сәйкес ролл полимерлі материалдардың парақтарын желімдеуді жүргізу;
7. Бір компонентті және екі компонентті мастикалық материалдардан жасалған гидрооқшаулағыш жабынды арматурасыз және мамандануына сәйкес қол құралы мен автоматты жабдықты қолдана отырып арматурамен жағу;
8. Мамандануына сәйкес әр түрлі парақтардан, дана материалдардан жасалған негізгі гидрооқшаулағыш жабынды механикалық бекіту бойынша жұмыстарды орындау;
9. Мамандандыруға сәйкес металдардан жасалған негізгі гидрооқшаулағыш жабынды орнату бойынша жұмыстарды орындау: мамандандыруға сәйкес иілу станогын қолдана отырып, қарапайым сызықтық дайындаманы, шатырдың суретін орындау, оны әртүрлі тәсілдермен бүктеу технологиясы бойынша орнату;
10. Мамандандыруға сәйкес иілу машинасын қолдана отырып, қарапайым сызықтық дайындаманы, шатырдың суретін салу және жасау;
11. Құрылыс сызбаларды, әртүрлі құрылымдар мен қосылыстардың сызбаларын, жоспарларды, кесулерді оқу.

		Білімдер: 4-5 разряд 1. Құрылыс сызбалары туралы жалпы мәліметтер: өлшемді белгілеу ерекшеліктері, масштабтау, құрылыс сызбаларын оқу реті; 2. Құрылғы (мамандандыруға сәйкес): тегіс және көлбеу шатырлар; 3. Құрылыс физикасы, сызу, техникалық өлшеулер негіздері; 4. Мамандандыруға сәйкес шатырларды салу үшін қолданылатын гидрооқшаулағыш материалдар мен материалдардың негізгі түрлері, қасиеттері мен мақсаты; 5. Мамандандыруға сәйкес бу және жылу оқшаулағыш материалдарды, бөлу қабаттарын төсеу және бекіту технологиясы; 6. Мамандануға сәйкес бүктелген қосылыстардың түрлері; 7. Мамандануына сәйкес газ оттығымен, шатыр металдарымен, иілу жабдығымен жұмыс істеу кезінде еңбекті қорғау жөніндегі ереже.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Мамандануына сәйкес зауытта жасалған элементтерден және ағаштан жасалған ағаш тірек конструкцияларын құрастыру	Машықтар: 4-5 разряд 1. Өндірушінің талаптарына және жұмыс құжаттамасына сәйкес зауытта жасалған элементтерді қосыңыз және бекіту; 2. Ағашты таңдау және сұрыптау; 3. Ағашты орналастыру және өңдеу (аралау, кесу, бұрғылау, ойып алу); 4. Ағаштан ағаш ұстасы құралын қолдана отырып, тор, қарсы тор және шатыр жабынының негізін жасау; 5. Шатыр арқылы технологиялық өткізгіштерді зауытта өндірілген материалдардан қаңқада дайындау және орнатуды орындау; 6. Қолмен және механикаландырылған құралдарды (балға, темір ара, бұрғылау, пышақ, бұрағыш, балғамен бұрғылау, бұрыштық тегістеуіш, бензин және электр аралары) қолдану. Білімдер: 4-5 разряд 1. Электр құралдарымен жұмыс істеу кезіндегі еңбекті қорғау талаптары, қолданылатын жабдықтың құрылысы мен пайдалану қағидалары; 2. Қолданылатын ағаш түрлері; 3. Құрылымдық элементтерді қосу үшін қолданылатын бекіту және қосалқы материалдардың түрлері мен түрлері; 4. Ағаштың ақаулары мен қасиеттері; 5. Ағаш дайындамалар мен құрылымдық элементтерді біріктіру және бекіту әдістері; 6. Шатыр арқылы қорапты, қарсы торды, негізді, технологиялық ұңғымаларды орнату әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	2010 жылғы 17 қарашадағы № 1202 "ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар" техникалық регламенті (2023 жылғы 9 маусымдағы № 435, 2023 жылғы 19 желтоқсанда күшіне енеді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:

кәсіптермен байланыс:	4	Шатыршы	
	5	Супервайзер	
	6	Учаске бастығы	
	7	Жұмыс басшысы	
20. Кәсіптің карточкасы «Орама шатыр және дара материалдар жөніндегі шатыршы»:			
Топтың коды:	7121-0		
Қызмет атауының коды:	7121-0-002		
Кәсіптің атауы:	Орама шатыр және дара материалдар жөніндегі шатыршы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	3-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2019 жылғы 1 тамызда № 19169 болып тіркелді. Орама шатыр және жеке материалдардан шатырлаушы, 2-5 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Мамандануына сәйкес кемінде бір жыл жұмыс тәжірибесі		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7121-0-001 Шатыршы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Өртүрлі мақсаттағы ғимараттар мен құрылыстарды салу, жөндеу және реконструкциялау кезінде дана материалдардан жасалған орамдық шатырлар мен шатырларды орнату және жөндеу бойынша жұмыстарды орындау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Шатырларды қайта құру және қызмет көрсету кезінде жаңа құрылыс объектілеріндегі мамандандыруға сәйкес құрылымдық элементтердің құрылысы	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Шатырларды қайта құру және қызмет көрсету кезінде жаңа құрылыс объектілеріндегі мамандандыруға сәйкес құрылымдық элементтердің құрылысы	Дағды 1: Шатырдың құрылымдық элементтерінің құрылысы	Машықтар:	
		4 разряд 1. Мамандандыруға сәйкес шатыржал, үлкен құмыра, ернеу, парапет элементтерін белгілеу, реттеу, бекіту; 2. Парапеттердің, желдеткіш шахталардың, тікбұрышты және шаршы қималы құбырлардың шығыңқы бөліктерінің шатыр жабынының элементтерін белгілеу және дайындау, мамандануға сәйкес ішкі және сыртқы бұрыштарды оқшаулау; 3. Шатыр бөлшектерін бір-бірімен байланыстырыңыз және мамандандыруға сәйкес негізге бекіту; 4. Мамандануына сәйкес пеш құбырларының жабындарының элементтерін белгілеу және дайындау; 5. Өнеркәсіптік өндірістің металл профильдерінен парапет бөлшектерін орналастыру және бекіту; 6. Температуралық, деформациялық тігістердің, өртке қарсы қималардың элементтерін монтаждау; мамандануына сәйкес деформациялық тігістердің, өртке қарсы қималардың шеттерінде шатыр жүйесінің негізгі қабаттарын бекіту; 7. Мамандандыруға сәйкес шатыр металдарын дәнекерлеуді орындау.	

Білімдер:

4 разряд

1. Жұмыс сызбаларын оқу ережелері;
2. Шатырлардың құрылысын реттейтін қолданыстағы техникалық нормативтік құжаттаманың негізгі талаптары;
3. Мамандануға сәйкес парпеттердің, желдеткіш шахталардың, шаршы қималы құбырлардың шығыңқы бөліктеріне гидрооқшаулағыш жабынды және жанасуды орындау тәсілдері;
4. Тік бетінің шатыр жабыны, шатырдың жотасы мен жотасын безендіру, карниз ілмегін, разгелобканы (рифованы) орнату тәсілдері;
5. Дәнекерлеу технологиясының теориялық негіздері;
6. Дәнекерлеу жұмыстарын жүргізу кезінде еңбекті қорғау талаптары (ашық жалынмен);
7. Температуралық, деформациялық тігістерді, өртке қарсы қималарды орнатуға қойылатын талаптар;
8. Мамандандыруға сәйкес термопластикалық полимерлі мембраналарды дәнекерлеу параметрлеріне қойылатын талаптар;
9. Мамандануға сәйкес тік беттің шатыр жабынын орнату әдістері;
10. Шатыр техникасындағы металдардан жасалған пеш құбырларын жабу, мамандануына сәйкес кірпіш түтін құбырларын қаптау тәсілдері.

Дағдыны тану мүмкіндігі:

-

Дағды 2:

Инженерлік жүйелердің терезелерін, үрлемелерін және элементтерін монтаждау

Машықтар:

4 разряд

1. Мамандануына сәйкес қауіпсіздік элементтерін монтаждауды, шатырларға қызмет көрсетуді және қар ұстауды орындау;
2. Мамандандыруға сәйкес зауытта жасалған зениттік шамдар мен түтін шығаратын люктерді орнату;
3. Мамандануына қарай шатыр аэраторлары мен үрлегіштерді орнатуды орындау;
4. Мамандандыруға сәйкес шатыр шұңқырларын орнатуды орындау;
5. Мамандандыруға сәйкес сыртқы ағызу жүйесінің элементтерін орнату;
6. Зауытта жасалған жалақысы бар шатыр терезесін орнатуды, терезеге жанасуды орнатуды, мамандандыруға сәйкес терезе төсеніштерін орнатуды орындау;
7. Мамандандыруға сәйкес әртүрлі материалдардан жасалған дөңгелек қималы құбырлардың, антенналардың, созылу белгілерінің, тіректердің шығыңқы бөліктеріне жанасуды орындау;
8. Мамандандыруға сәйкес шағын диаметрлі тесіктерді шатыр жабынында орындау.

		Білімдер:	
		4 разряд 1. Жұмыс сызбаларын оқу ережелері; 2. Зауытта жасалған зениттік шамдар мен түтін шығаратын люктердің мақсаты мен құрылғысы, оларды орнатуға қойылатын талаптар; 3. Қоршаулар мен қар ұстау жүйелерінің мақсаты, оларды орнатуға қойылатын талаптар; 4. Шатыр астындағы желдету жүйесінің құрылысы, мамандануына қарай шатыр аэраторлары мен үрлемелердің мақсаты; 5. Шатыр терезелерінің мақсаты, оларды орнатуға қойылатын талаптар; 6. Су төгетін жүйенің құрылысы, мамандануына қарай су бұру жүйесінің элементтерін орнатуға қойылатын талаптар.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Командада жұмыс істей білу Тәртіптілік Төзімділік пен еңбексүйгіштік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	2010 жылғы 17 қарашадағы № 1202 "ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар" техникалық регламенті (2023 жылғы 9 маусымдағы № 435, 2023 жылғы 19 желтоқсанда күшіне енеді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Орама шатыр және дара материалдар жөніндегі шатыршы	
	5	Супервайзер	
	6	Учаске бастығы	
	7	Жұмыс басшысы	
21. Кәсіптің карточкасы «Шатыршы, жабынқыш»:			
Топтың коды:	7121-0		
Қызмет атауының коды:	7121-0-007		
Кәсіптің атауы:	Шатыршы, жабынқыш		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	3-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2019 жылғы 1 тамызда № 19169 болып тіркелді. Орама шатыр және жеке материалдардан шатырлаушы, 2-5 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Мамандануына сәйкес кемінде бір жыл жұмыс істеу		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7121-0-001 Шатыршы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Өртүрлі мақсаттағы ғимараттар мен құрылыстарды салу, жөндеу және реконструкциялау кезінде шатырларды орнату және жөндеу бойынша жұмыстарды орындау		

Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Кез келген күрделіліктегі шатыр жұмыстарын орындау
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Кез келген күрделіліктегі шатыр жұмыстарын орындау	Дағды 1: Шатырдың құрылымдық элементтерінің құрылысы	Машықтар:
		5 разряд 1. Үй қанаты мен кіреберістердің үстіндегі шатырлар мен қолшатырларды жөндеу және ауыстыру; 2. Шатырдағы жұмыстар кезінде шатырдың сақталуын бақылау (құбырларды жөндеу және тазалау, антенналарды орнату және т. б.); 3. Жарамды қаңылтыр болатты іріктеп және түзете отырып, ескі шатырды өзірлеуді, металл шатырды іріктеп жөндеуді (жабынның жалпы ауданынан 20% - ға дейін, бірақ бір жерде 200 м2-ден аспайтын шатырды ауыстыру), мастикадағы жұмсақ шатырды 10 м2 дейінгі екі қабатта жөндеуді, асбест-цемент және шатыр шатырларындағы сезімтал парақтар мен плиткаларды ауыстыруды жүргізу; 4. Тозған болат шатырларды бір қабатта толмен, жолақтармен безендірумен, тік бүктемелермен алдынала иілумен тегістеумен үздіксіз жабуды жүзеге асыру.
		Білімдер:
		5 разряд 1. Шатыр элементтерінің бөлшектерін жобалау; 2. Металл материалдардан жасалған шатыр құрылғысының технологиясы және ұйымдастырылуы; 3. Шатыр мен шатырдың негізгі ақаулары мен зақымдануы; 4. Жөндеу жұмыстары; 5. Ағаш ұстасының технологиясы және ұйымдастырылуы; 6. Слесарлық жұмыстарды ұйымдастыру және технологиясы; 7. Жүк ілдіру жұмыстарының технологиясы және ұйымдастырылуы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Шатыр жұмыстарын жүргізу бойынша жұмыстар жүргізу	Машықтар: 5 разряд 1. Кестеге сәйкес жылына екі рет (көктемде және күзде), ал жұмсақ шатырлар бойынша кезекті техникалық байқаулар жүргізу, бұдан басқа, жаз мезгілінде екі айда бір реттен кем емес; 2. Жауын-шашыннан, үлкен қардан, қатты желден және т. б. кейін шатырларды кезектен тыс тексеру, шатырларды қоқыс пен кірден тазарту-жылына екі рет (көктем мен күзде), мұздарды алып тастау; 3. Металл шатырлардың барлық беттерін кем дегенде бес жылда бір рет бояуға, шатырдың металл бекітпелерін және шатырдың жекелеген жерлерін жыл сайын коррозияға қарсы бояу; 4. Шатыр бөлмелерін желдетуді қамтамасыз ету, торларды, сорғыштарды және т. б. орнату; 5. Металл шатырлардың беттерін бояуды, шатырдың металл бекітпелерін және жұмсақ шатырдың тігістерінің жекелеген жерлерін коррозияға қарсы бояуды, қалың шатырларды шайырмен жабуды және оларға құм себуді жүргізу; 6. Су төгетін құбырларды, науаларды, шұңқырларды, тізелерді, шұңқырларды, жақтауларды, парапет торларын, карниздерді, асып кетулерді және т. б. жасау, ілу және тәртіпте ұстау.

		Білімдер:	
		5 разряд 1. Құрылыс сызбасының негіздері; 2. Құрылыс өндірісінің технологиясы және ұйымдастырылуы; 3. Кәсіби қызметтегі ақпараттық технологиялардың негіздері; 4. Орама және мастикалық материалдардан жасалған шатырды орнату технологиясы және ұйымдастыру; 5. Металл емес парақтардан және ұсақ бөлшектерден жасалған шатыр жабындарының технологиясы мен ұйымдастырылуы.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	2010 жылғы 17 қарашадағы № 1202 "ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар" техникалық регламенті (2023 жылғы 9 маусымдағы № 435, 2023 жылғы 19 желтоқсанда күшіне енеді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	5	Супервайзер	
	6	Учаске бастығы	
	7	Жұмыс басшысы	
22. Кәсіптің карточкасы «Шатыршы, шифер»:			
Топтың коды:	7121-0		
Қызмет атауының коды:	7121-0-008		
Кәсіптің атауы:	Шатыршы, шифер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	3-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2019 жылғы 1 тамызда № 19169 болып тіркелді. Орама шатыр және жеке материалдардан шатырлаушы, 2-5 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Мамандануына сәйкес кемінде бір жыл жұмыс істеу		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7121-0-001 Шатыршы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Өртүрлі мақсаттағы ғимараттар мен құрылыстарды салу, жөндеу және реконструкциялау кезінде шатырларды орнату және жөндеу бойынша жұмыстарды орындау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жаңа құрылыс объектілерінде және ғимараттарды реконструкциялау кезінде мамандандыруға сәйкес шатыр жұмыстарын орындау	
	Қосымша еңбек функциялары:		

Еңбек функциясы 1: Жаңа құрылыс объектілерінде және ғимараттарды реконструкциялау кезінде мамандандыруға сәйкес шатыр жұмыстарын орындау	Дағды 1: Шатырды шифермен төсеу		Машықтар:	
			5 разряд 1. Шиферлі шатырдың есебін жасау; 2. Шиферлі шатыр құрылғысын орындау: дайындық жұмыстары; 3. Қаптаманы төсеуді орындау; 4. Шиферді төсеуді орындау.	
			Білімдер:	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:		5 разряд 1. Қолданыстағы техникалық нормативтік құжаттаманың базалық талаптары; 2. Шиферден жасалған шатырдың түрлері, оның артықшылықтары мен кемшіліктері; 3. Шиферлі шатыр технологиясы; 4. Шиферден шатырды орнату ерекшеліктері; 5. Маусымдық тексерулер жүргізу кезінде еңбекті қорғау талаптары.	
-				
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Төзімділік пен еңбексүйгіштік жоғары жүктемелерге төтеп беру қабілеті			
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	2010 жылғы 17 қарашадағы № 1202 "ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар" техникалық регламенті (2023 жылғы 9 маусымдағы № 435, 2023 жылғы 19 желтоқсанда күшіне енеді)			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:		Кәсіптің атауы:	
	5		Супервайзер	
	6		Учаске бастығы	
	7		Жұмыс басшысы	
23. Кәсіптің карточкасы «Орама шатыр және дара материалдар жөніндегі шатыршы»:				
Топтың коды:	7121-0			
Қызмет атауының коды:	7121-0-002			
Кәсіптің атауы:	Орама шатыр және дара материалдар жөніндегі шатыршы			
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4			
подуровень квалификации по ОРК:				
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	3-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2019 жылғы 1 тамызда № 19169 болып тіркелді. Орама шатыр және жеке материалдардан шатырлаушы, 2-5 разряд			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)		Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Мамандануына сәйкес кемінде бір жыл жұмыс тәжірибесі			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7121-0-001 Шатыршы			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Өртүрлі мақсаттағы ғимараттар мен құрылыстарды салу, жөндеу және реконструкциялау кезінде дана материалдардан жасалған орамдық шатырлар мен шатырларды орнату және жөндеу бойынша жұмыстарды орындау			
Еңбек функциялардың сипаттамасы				

Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Шатырларды қайта құру және қызмет көрсету кезінде жаңа құрылыс объектілеріндегі мамандандыруға сәйкес құрылымдық элементтердің құрылысы
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Шатырларды қайта құру және қызмет көрсету кезінде жаңа құрылыс объектілеріндегі мамандандыруға сәйкес құрылымдық элементтердің құрылысы	Дағды 1: Мамандануына сәйкес лекалдар мен сызбалар бойынша шатыр металынан дайындама дайындау	Машықтар:
		5 разряд 1. Иілу станогымен, қол құралдарымен, бүктеу және бүктеу машиналарымен жұмыс істеу; 2. Бөлшектерді шаблондар бойынша белгілеу, элементтерді кесу және парпетті жабу үшін металл профильдер жасау; 3. Бөлшектерді шаблондар бойынша белгілеуді, элементтерді кесуді және металлдан жанасу бөлшектерін жасауды жүргізу; 4. Бөлшектерді шаблондар бойынша белгілеуді, элементтерді кесуді және құймаларды дайындауды жүргізу; 5. Бөлшектерді шаблондар бойынша белгілеу, элементтерді кесу және тізе жасау, тікбұрышты және дөңгелек су төгетін құбырға арналған белгілер жасау; 6. Бөлшектерді шаблондар бойынша белгілеу, элементтерді кесу және тікбұрышты қиманың су төгетін шұңқырын жасау; 7. Бөлшектерді шаблондар бойынша белгілеу, элементтерді кесу және флюгарка жасау; 8. Бөлшектерді шаблондар бойынша белгілеу, элементтерді кесу және суреттерді қос бүктемемен байланыстыра отырып қабырға науасын жасау.
		Білімдер:
		5 разряд 1. Шатыр металдарының негізгі түрлері, қасиеттері және мақсаты; 2. Геометрия негіздері, сызбалар, техникалық өлшемдер; 3. Иілу станогымен, қол құралдарымен, бүктеу және бүктеу машиналарымен жұмыс істеу техникасы; 4. Қолданылатын жабдықтың құрылысы мен пайдалану ережесі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Мамандануына сәйкес құрылыс алаңында ағаш тірек конструкцияларын дайындау және монтаждау	Машықтар:
		5 разряд 1. Ағаш пен ағаш материалдарын белгілеңіз, аралау және кесу арқылы өңдеу; 2. Ағаш дайындамаларды қосу және бекіту; 3. Техникалық құжаттамаға сәйкес мауэрлат орнату орындарын белгілеуді жүргізу; 4. Құрама арқалықтар мен фермаларды орнату.
		Білімдер:
		5 разряд 1. Ағаш түрлері, қолдану саласы; 2. Ағаш түрлері, технологиялық қасиеттері, ақаулары; 3. Ағаш ұсталарында қолданылатын бекіту материалдарының түрлері мен типтері; 4. Ағаш негіздердің құрылысы; 5. Рафтерлер мен едендерді нығайту әдістері; 6. Ағашты белгілеу, аралау, қашау, бұрғылау әдістері; 7. Арқалықтарды, фермаларды орнату әдістері; 8. Тақталарды, ағаш дайындамаларды және құрылымдық элементтерді біріктіру және бекіту әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-

	Дағды 3: Шатырды тексеру, гидрооқшаулағыш жабынның жергілікті зақымдануын жөндеу		Машықтар: 5 разряд 1. Жергілікті ағып кету орындарын және шатыр жүйесі элементтерінің басқа ақауларын анықтау; 2. Мамандандыруға сәйкес шатырдың зақымдалған учаскесін бөлшектеу және ауыстыру; 3. Мамандануға сәйкес тік беттерге түйіспелерді тығыздау; 4. Мамандануға сәйкес дренаж жүйесінің зақымдалған учаскелерін, қауіпсіздік және қар ұстау жүйесінің элементтерін және шатыр жүйесінің басқа элементтерін ауыстыруды орындау; 5. Мамандандыруға сәйкес бұзылған тығыздағышты ауыстыруды орындау; 6. Мамандануға сәйкес клеммерлерді бұғуді, қар ұстау және қауіпсіздік жүйелерінің тіректерін бекітетін болттарды бекітуді орындау; 7. Мамандандыруға сәйкес коррозиялық учаскелерді тазалау және сырлау, металл шатырды дәнекерлеу.
			Білімдер: 5 разряд 1. Маусымдық тексерулер кезінде толтырылатын техникалық құжаттамаға қойылатын талаптар; 2. Шатырлар мен шатыр үй-жайларын маусымдық тексеруге қойылатын талаптар, оларды өткізу қағидалары; 3. Шатырлар мен шатыр үй-жайларын жоспардан тыс тексеруге қойылатын талаптар, оларды жүргізу қағидалары; 4. Өз мамандануына сәйкес шатыр жүйесінің негізгі жабындарын, түйіспелерін және элементтерін жөндеу әдістері; 5. Шатырдың және шатыр құрылымдарының негізгі ақаулары: мамандандыруға сәйкес гидрооқшаулағыш жабынның механикалық, биологиялық, химиялық бұзылуы; 6. Мамандандыруға сәйкес негіздің жасырын және айқын ақауларын анықтау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:		-
	Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Командада жұмыс істей білу Тәртіптілік Төзімділік пен еңбексүйгіштік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	2010 жылғы 17 қарашадағы № 1202 "ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар" техникалық регламенті (2023 жылғы 9 маусымдағы № 435, 2023 жылғы 19 желтоқсанда күшіне енеді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	5	Супервайзер	
	6	Учаске бастығы	
	7	Жұмыс басшысы	
24. Кәсіптің карточкасы «Шатыр салушы»:			
Топтың коды:	7121-0		
Қызмет атауының коды:	7121-0-010		
Кәсіптің атауы:	Шатыр салушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
подуровень квалификации по ОРК:			

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	3-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2019 жылғы 1 тамызда № 19169 болып тіркелді. Металл шатырды шатырлаушы, 2-6 разряд		
	3-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2019 жылғы 1 тамызда № 19169 болып тіркелді. Орама шатыр және жеке материалдардан шатырлаушы, 2-5 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Мамандануына сәйкес кемінде бір жыл жұмыс істеу		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7121-0-001 Шатыршы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Өртүрлі мақсаттағы ғимараттар мен құрылыстарды салу, жөндеу және реконструкциялау кезінде шатырларды орнату және гидрооқшаулау бойынша жұмыстарды орындау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Өртүрлі мақсаттағы ғимараттар мен құрылыстарды салу, жөндеу және реконструкциялау кезінде шатырларды орнату және гидрооқшаулау бойынша жұмыстарды орындау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Өртүрлі мақсаттағы ғимараттар мен құрылыстарды салу, жөндеу және реконструкциялау кезінде шатырларды орнату және гидрооқшаулау бойынша жұмыстарды орындау	Дағды 1: Өртүрлі мақсаттағы ғимараттар мен құрылыстарды салу, жөндеу және реконструкциялау кезінде шатырларды орнату және гидрооқшаулау бойынша жұмыстарды орындау	Машықтар:	
		6 разряд 1. Мамандануына сәйкес зауытта жасалған элементтерден және ағаштан жасалған ағаш тірек конструкцияларын құрастыруды орындау; 2. Шатырдың құрылымдық элементтерінің құрылғысын орындаңыз; 3. Инженерлік жүйелердің терезелерін, үрлемелерін және элементтерін монтаждауды жүргізу; 4. Мамандандыруға сәйкес өрнектер мен сызбалар бойынша шатыр металынан дайындамалар жасау; 5. Мамандануына сәйкес құрылыс алаңында ағаш тірек конструкцияларын дайындау және монтаждау; 6. Шатырды тексеру, гидрооқшаулағыш жабынның жергілікті зақымдануын жөндеу; 7. Мамандануына сәйкес пайдаланылатын шатырларды гидрооқшаулауды жүргізу; 8. Мамандандыруға сәйкес қисық сызықты құрылымның төбелерінде шатыр жұмыстарын жүргізу; 9. Құрылыс алаңында қисық пішінді шатырларға арналған ағаш тірек конструкцияларын дайындау және монтаждау, мамандандыруға сәйкес үлкен аралықты арқалықтарды монтаждау; 10. Шатыр жұмыстарын жүргізуді ұйымдастыруды және бақылауды жүзеге асыру; 11. Шатыршылар бригадасының жұмысын техникалық және материалдық қамтамасыз етуді ұйымдастыруды жүзеге асыру; 12. Биіктікте жұмыс істеу кезінде еңбекті қорғау жөніндегі іс-шараларды жүргізу, персоналдың еңбек тәртібі қағидалары мен қауіпсіздік талаптарын сақтауын бақылау.	

		Білімдер:	
		6 разряд 1. Пайдаланылатын материалдарды пішу және белгілеу ережесі; 2. Беттерді шатыр жұмыстарына дайындау ережелері; 3. Шатырды төсеу кезінде қолданылатын материалдардың түрлері; 4. Шатырдағы ақауларды анықтау әдістері; 5. Ғимараттардың түрлеріне, шатыр материалына және жыл мезгіліне байланысты шатыр жұмыстарын орындау ерекшеліктері; 6. Қажетті мастика мен желімдерді жасау және пайдалану әдістері; 7. Әр түрлі типтегі шатырларды белгілеу және жабу ерекшеліктері; 8. Жұмыста талап етілетін материалдарды төсеу және жылжыту нормалары.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Дербестік және жауапкершілік Командада жұмыс істей білу Тәртіптілік Зейінді шоғырландыру және бақылау Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	2010 жылғы 17 қарашадағы № 1202 "ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар" техникалық регламенті (2023 жылғы 9 маусымдағы № 435, 2023 жылғы 19 желтоқсанда күшіне енеді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	5	Супервайзер	
	6	Учаске бастығы	

	7	Жұмыс басшысы	
25. Кәсіптің карточкасы «Шатыршы»:			
Топтың коды:	7121-0		
Қызмет атауының коды:	7121-0-001		
Кәсіптің атауы:	Шатыршы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	3-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2019 жылғы 1 тамызда № 19169 болып тіркелді. Металл шатырды шатырлаушы, 2-6 разряд		
	3-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2019 жылғы 1 тамызда № 19169 болып тіркелді. Орама шатыр және жеке материалдардан шатырлаушы, 2-5 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Мамандануына сәйкес кемінде бір жыл жұмыс тәжірибесі		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7121-0-002 Орама шатыр және жеке материалдардан шатырлаушы 7121-0-003 Болат жабындарды қаңылтырлаушы 7121-0-007 Шатыршы, жабынқыш 7121-0-008 Шатыршы, шифер		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Өртүрлі мақсаттағы ғимараттар мен құрылыстарды салу, жөндеу және реконструкциялау кезінде шатырларды орнату және гидрооқшаулау бойынша жұмыстарды орындау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Қисық пішінді шатырларда және пайдаланылатын шатырларда мамандандыруға сәйкес жұмыстарды орындау 2. Шатыршылар бригадасын басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Қисық пішінді шатырларда және пайдаланылатын шатырларда мамандандыруға сәйкес жұмыстарды орындау			

Дағды 1: Мамандандыруға сәйкес пайдаланылатын шатырларды гидрооқшаулау	Машықтар: 6 разряд 1. Полимерлі-битумды және полимерлі ролл материалдарынан жасалған негізгі гидрооқшаулағыш жабынды төсеу және бекіту; 2. Роликті шатыр жабынының гидрооқшаулағыш материалдарының панельдерін жалғауды орындау; 3. Көгалдандырылған және пайдаланылатын шатыр жүйелерінің тік беттерге (тікбұрышты және дөңгелек қима) түйісетін жерлеріне гидрооқшаулағыш материалды төсеу және бекіту; 4. Қосымша және қорғаныс қабаттарын төсеу; 5. Гидрооқшаулағыш қабаттың герметикалығын тексеру; 6. Көгалдандырылған және пайдаланылатын шатыр жүйелерінің қорғаныш және дренаждық қабаттарын төсеуді орындау; 7. Дренаж жүйесінің көп деңгейлі шұңқырларын орнатуды орындау. Білімдер: 6 разряд 1. Көгалдандырылған және пайдаланылатын шатыр жүйелерінің түрлері; 2. Көгалдандырылған және пайдаланылатын шатыр жүйелерінің қабаттарының мақсаты мен орналасуы; 3. Көгалдандырылған және пайдаланылатын шатыр жүйелерін гидрооқшаулауға қойылатын талаптар; 4. Көгалдандырылған және пайдаланылатын шатыр жүйелерін гидроизоляциялау тәсілдері; 5. Көп деңгейлі шатыр шұңқырын орнату әдістері; 6. Гидрооқшаулағыш қабаттың герметикалығын тексеру ережесі.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Дағды 2: Мамандандыруға сәйкес қисық сызықты құрылымның төбелерінде шатыр жабындарының кешенін орындау	Машықтар: 6 разряд 1. Мамандануына сәйкес қисық сызықты негіздерде шатыр жабынын төсеу үшін негізді белгілеуді орындау; 2. Шаблондар жасау, мамандануына сәйкес шатыр металдарынан ("дойбы", "ромбтар") шаблондар бойынша бөлшектерді белгілеу; 3. Мамандануына сәйкес шатыр металдарынан ("дойбы", "ромбтар") және дана шатыр материалдарынан жасалған стандартты емес ұсақ дана бұйымдарды монтаждауды орындау; 4. Мамандандыруға сәйкес болаттан жасалған шатыр жабынын орнату кезінде бірнеше жазықтықтың қиылысу торабын орындау; 5. Мамандануға сәйкес қисық сызықты рифті (рифті) әр түрлі тәсілдермен орындау; 6. Шатыр терезесін қисық бетінің төбесіне салу, іргелес құрылғыны орындау; 7. Шаблондар жасау, шаблондар бойынша бөлшектерді белгілеу, мамандандыруға сәйкес металдардан жасалған ғимараттардың қасбеттерінде шығыңқы сәндік элементтерді жабу; 8. Иілу машинасының арко параметрін орындаңыз, мамандандыруға сәйкес арка тәрізді суреттер жасау; 9. Мамандандыруға сәйкес қолмен иілу құралының көмегімен қисық сызықты иілу жиегін жасау; 10. Мамандандыруға сәйкес шатыр жабынының элементтерінен өрнектер салу.

		Білімдер: 6 разряд 1. Қисық беттерді жабу үшін ұсынылатын материалдардың түрлері мен қасиеттері; 2. Қисық пішінді шығыңқы шатыр элементтерін айналып өту әдістері; 3. Қисық пішінді үлкен құмыраның құрылғысының әдістері; 4. Қисық пішінді үй төбесіндегі терезені жабу әдістері; 5. Қисық беттердің геометриялық сипаттамалары; 6. Мамандануына сәйкес құбыр иілу машинасының құрылысы және пайдалану ережесі; 7. Мамандануға сәйкес қисық пішінді шатырға арналған қатарлы ашылатын металдардан шатыр суреттерін жасау және қосу әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 3: Құрылыс алаңында қисық пішінді шатырларға арналған ағаш тірек конструкцияларын дайындау және монтаждау, мамандануына сәйкес үлкен аралықты арқалықтарды монтаждау	Машықтар: 6 разряд 1. Ағаш пен ағаш материалдарын белгілеу, аралау және кесу арқылы өңдеу; 2. Ағаш дайындамаларды қосу және бекіту; 3. Мауэрлат орнату орындарын белгілеу; 4. Құрама арқалықтар мен фермаларды орнату.
		Білімдер: 6 разряд 1. Ағаш түрлері, қолдану саласы; 2. Ағаш түрлері, технологиялық қасиеттері, ақаулары; 3. Ағаш ұсталарында қолданылатын бекіту материалдарының түрлері мен типтері; 4. Ағаш негіздердің құрылысы; 5. Ағашты белгілеу, аралау, қашау, бұрғылау әдістері; 6. Күрделі ағаш бұйымдары мен конструкция элементтерін жасау тәсілдері; күрделі қосылыстар мен кесулерді орындау тәсілдері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Шатыршылар бригадасын басқару	Дағды 1: Шатыр жұмыстарын жүргізуді ұйымдастыру және бақылау	Машықтар: 6 разряд 1. Жұмыс өндірісінің жобасын, жұмыс құжаттамасының қажетті бөлімдерін талдау; 2. Бригаданың жобалау және нормативтік құжаттама талаптарын, жабдықты пайдалану жөніндегі нұсқаулықтарды сақтауын ұйымдастыру; 3. Шатыр жабындарының еңбек сыйымдылығын анықтау; 4. Ағымдағы және қорытынды бақылауды, қажет болған жағдайда кейіннен түзете отырып, персонал жұмысының нәтижелерін бағалауды жүргізу.

	Білімдер: 6 разряд 1. Шатырлардың құрылысын реттейтін техникалық нормативтік құжаттаманың талаптары; 2. Жұмыстарды өндіру және қабылдау ережелері; 3. Қолданылатын материалдардың түрлері мен қасиеттері, олардың сапасына қойылатын талаптар; 4. Орындалған шатыр жұмыстарының сапасына қойылатын талаптар; 5. Өз мамандығына сәйкес шатыр жұмыстарын орындау кезінде жіберілетін жалпы қателіктер; 6. Мамандандыруға сәйкес әр түрлі ақауларды жою әдістері; 7. Конструкцияларды монтаждау жөніндегі нұсқаулықтар мен ұсынымдардың, жабдықты пайдалану жөніндегі нұсқаулықтардың мазмұны.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Дағды 2: Шатыршылар бригадасының жұмысын техникалық және материалдық қамтамасыз етуді ұйымдастыру	Машықтар: 6 разряд 1. Жұмыс өндірісінің жобасын, жұмыс және жобалық құжаттаманың қажетті бөлімдерін талдау; 2. Шатыр жұмыстарын орындау үшін қажетті материалдардың, құралдардың, жабдықтардың, жеке қорғаныс құралдары мен арнайы киімдердің тізбесін жасау, олардың болуын бақылау; 3. Сақтау және сақтау орындарында температуралық-ылғалдылық режимін бақылау және ұстап тұру үшін аспаптарды пайдалану. Білімдер: 6 разряд 1. Материалдар мен құралдарды шатырға көтеру әдістері мен құралдары; 2. Қойма тәртібіне, сақтау шарттарына, жұмыстардың кезектілігін ескере отырып, материалдар мен құралдың үйлесімділігіне қойылатын талаптар; 3. Мамандануға сәйкес қол және механикаландырылған аспапты, жабдықты, мүкәмалды, айлабұйымдар мен жарақтарды пайдалану және сақтау номенклатурасы, қағидалары; 4. Шатырдың жұмыс орнын ұйымдастыруға қойылатын талаптар.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Дағды 3: Биіктікте жұмыс істеу кезінде еңбекті қорғау жөніндегі іс-шараларды жүргізу, персоналдың еңбек тәртібі қағидалары мен қауіпсіздік талаптарын сақтауын бақылау	Машықтар: 6 разряд 1. Еңбекті қорғау ережелерін бұзу бригада жұмысшыларының денсаулығына немесе өміріне қауіп төндіретін жағдайларды анықтау; 2. Сақтандыру арқандарын бекіту орындарын, олардың ізін анықтау; 3. Қоршауларды орнату орындарын анықтау; 4. Белгіленген тәртіппен қауіпті аймақтардың шекараларын белгілеу; 5. Шатыршылардың буынын (бригадасын) сақтандыру жүйесін ұйымдастыруды жүргізу.

		Білімдер:	
		6 разряд 1. Еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт және экологиялық қауіпсіздік жөніндегі нұсқаулықтардың талаптары; 2. Құрылыс жұмыстарының қауіпсіз өндірісін регламенттейтін нормативтік құжаттаманың талаптары; 3. Қазақстан Республикасы Еңбек заңнамасының негізгі ережелері; 4. Биіктікте жұмыс орындарын ұйымдастыру, жұмысшылардың жұмыс орындарына өту жолдары, көлбеу шатырда жұмыс істеу кезінде ерекше қауіпсіздік шаралары; 5. Бригаданың сақтандыру жүйесін ұйымдастыру ережелері; 6. Персоналды басқару негіздері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	2010 жылғы 17 қарашадағы № 1202 "ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар" техникалық регламенті (2023 жылғы 9 маусымдағы № 435, 2023 жылғы 19 желтоқсанда күшіне енеді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	5	Супервайзер	
	6	Учаске бастығы	
	7	Жұмыс басшысы	
26. Кәсіптің карточкасы «Болат жабындарды қаңылтырлаушы»:			
Топтың коды:	7121-0		
Қызмет атауының коды:	7121-0-003		
Кәсіптің атауы:	Болат жабындарды қаңылтырлаушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	3-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2019 жылғы 1 тамызда № 19169 болып тіркелді. Металл шатырды шатырлаушы, 2-6 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Мамандануына сәйкес кемінде бір жыл жұмыс тәжірибесі		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7121-0-001 Шатыршы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Өртүрлі мақсаттағы ғимараттар мен құрылыстарды салу, жөндеу және реконструкциялау кезінде Болат шатырларды орнату және жөндеу бойынша жұмыстарды орындау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Болат шатырларды орнату және жөндеу кезінде күрделілігі орташа жұмыстарды орындау	

	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Болат шатырларды орнату және жөндеу кезінде күрделілігі орташа жұмыстарды орындау	Дағды 1: Шатырларды жөндеу және орнату	Машықтар:
		6 разряд 1. Шатырлар жоспарында үш және төрт қабатты, жамбас, Т және Г - тәрізді жөндеу және жабу. 2. Тізе, толқын және шұңқырдың секциялық және айнымалы қимасының шаблондары бойынша жасау.
		Білімдер:
		6 разряд 1. Шатыр жоспарында үш және төрт қабатты, жамбас, Т және Г - тәрізді жөндеу және жабу әдістері; 2. Шатырдан жасалған қаңылтырдан жасалған жабындардың бұйымдарының, бөлшектерінің және фасонды бөліктерінің шаблондары бойынша шаблондарды дайындау және құрастыру тәсілдері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Болат шатырларды орнату және жөндеу кезінде қосымша жұмыстарды жүзеге асыру	Машықтар:
		6 разряд 1. Дефлекторларды жасау және орнату. 2. Мырышталған болаттан жасалған жабындардағы тігістерді тығыздау. 3. Су төгетін құбырларды іліп, ауыстыру.
		Білімдер:
		6 разряд 1. Жабын элементтерін дайындаудың механикаландырылған әдістері; 2. Жабындардың тігістерін дәнекерлеу әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	2010 жылғы 17 қарашадағы № 1202 "ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар" техникалық регламенті (2023 жылғы 9 маусымдағы № 435, 2023 жылғы 19 желтоқсанда күшіне енеді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	5	Супервайзер
	6	Учаске бастығы
	7	Жұмыс басшысы

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

27. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Өнеркәсіп және құрылыс министрлігі

Орындаушы:

С.Ж. Курмангожина , +7 (705) 120 21 39, snip.07@mail.ru

28. Өзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

"Қазақстан жобалаушыларының республикалық одағы" өзін-өзі реттейтін ұйымы" ЗТБ (СРО "РСПК"), жұмыс тобы

Жоба жетекшісі:

М.А. Бисарова

E-mail: srorspk.kz@gmail.com

Телефон нөмірі: +7 (777) 404 04 83

29. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: №03-24-5/599 , 07.11.2023 ж.

30. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 23.10.2023 ж.

31. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: 12.12.2023 ж.

32. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: версия 1, 2023 ж.

33. Болжалды қайта қарау күні: 31.12.2026 ж.

